

STRATEGICKÝ PLÁN OBCE PERŠTEJN

Pro období 2016 – 2026

Strategický plán obce Perštejn zpracovala společnost Olivius s.r.o. ve spolupráci s Obcí Perštejn.

Strategický plán obce Perštejn byl schválen zastupitelstvem Obce Perštejn usnesením číslo 315/015/016 dne 14. 12. 2016.

Strategický plán obce Perštejn byl aktualizován zastupitelstvem Obce Perštejn usnesením číslo 420/023/021 dne 08. 12. 2021.

A. OBSAH

A.	OBSAH	2
B.	ÚVOD	3
C.	ANALYTICKÁ ČÁST.....	3
a)	Základní informace	4
b)	Charakteristika obce.....	5
•	Historie	5
•	Území.....	10
•	Obyvatelstvo.....	20
•	Hospodářství.....	21
•	Infrastruktura	22
•	Vybavenost	22
•	Dopravní obslužnost.....	22
•	Životní prostředí	22
•	Sport a volnočasové aktivity.....	23
•	Správa obce	24
D.	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	25
a)	SWOT analýza obce Perštejn	25
b)	Strategická vize.....	26
c)	Strategické cíle	26
d)	Opatření a aktivity	26
E.	SEZNAM TABULEK	27

B. ÚVOD

Strategický plán rozvoje obce je důležitý koncepční dokument, jehož úkolem je sjednotit pohled na celkový rozvoj obce, definovat dlouhodobé cíle a priority obce a návazně navrhnout konkrétní rozvojové projekty, včetně způsobu realizace a financování. V první (analytické) části strategického plánu jsou podrobně popsány a hodnoceny nejrůznější faktory života v obci. Ve druhé (návrhové) části dokumentu jsou specifikovány strategické vize a dlouhodobé cíle pro rozvoj obce. Dokument je v souladu se strategickými a koncepčními dokumenty ČR a Ústeckého kraje.

C. ANALYTICKÁ ČÁST

Strategický plán rozvoje obce Perštejn je důležitým koncepčním dokumentem, který stanovuje cíle, priority a konkrétní opatření pro rozvoj obce. Vychází ze současného demografického a ekonomického stavu obce a stanovuje směřování rozvoje obce pro následující období.

Strategický plán rozvoje obce Perštejn na období 2016-2026 se skládá ze dvou hlavních částí, které jsou vzájemně provázány:

- Část C - Analytická část
- Část D – Strategická (návrhová) část

Analytická část

V první části strategického plánu jsou popsány aktuální socioekonomické a přírodní podmínky ovlivňující život v obci. Cílem této části je charakterizovat území z hlediska faktorů, které by mohly pozitivně či negativně ovlivnit rozvoj obce a zhodnotit potenciál území. Tento dokument lze tedy považovat za ucelený zdroj informací o Perštejně pro všechny potenciální zájemce.

Analytická část je sestavena na základě dat Českého statistického úřadu, databází dalších orgánů státní správy, místních šetření a jiných strategických dokumentů a studií zabývajících se zájmovým územím, to vše v součinnosti s Obecním úřadem Perštejn.

Strategická (návrhová) část

Ve druhé (návrhové) části dokumentu jsou specifikovány strategické vize a dlouhodobé cíle pro rozvoj obce. Obsahuje tematické okruhy, do kterých bude směřována další investice pro naplnění vize obce. Tato část byla vytvořena na základě shromážděných informací, profilu a SWOT analýzy obce Perštejn.

Dokument je v souladu se strategickými a koncepčními dokumenty ČR a Ústeckého kraje.

a) Základní informace

OBEC PERŠTEJN	
Sídlo	Hlavní 159, 431 63 Perštejn
IČ	00262072
DIČ	CZ00262072
Statut	obec
Působnost	obec I. stupně
Pověřený obecní úřad	Klášterec nad Ohří
Počet částí obce	7
Počet katastrálních území	5
Statistický kód obce	ZUJ 563285
Region NUTS 4	Okres Chomutov
Region NUTS 3	Ústecký kraj
Region NUTS 2	Severozápad
Obec s pověřeným obecním úřadem	Klášterec nad Ohří
Obec s rozšířenou působností	Kadaň
Katastrální plocha (km ²)	20,58
Počet obyvatel k 1. 1. 2016	1 103
Nadmořská výška (m n. m.)	365
Zeměpisné souřadnice (WGS-84)	50°22'54" s. š., 13°6'37" v. d.
První písemná zpráva (rok)	1344
PSČ	431 63

b) Charakteristika obce

Obec Perštejn se nachází v Ústeckém kraji v okrese Chomutov. Přesný vznik obce Perštejn není znám, ovšem je jisté, že úzce souvisí s hradem Perštejn, podle něhož byla obec pojmenována. První písemná zmínka o hradu pochází z roku 1344. Perštejn je úhlednou, velice slibně se rozvíjející obcí, představující pro mnoho lidí z širokého okolí místo s možností odpočinku a rekreačního vyžití.

- Historie

„Kdy přesně osada Perštejn vznikla, nám dodnes není známo, jisté však je, že její vznik úzce souvisí s hradem Perštejn, podle něhož dostala i své jméno. První písemná zmínka o hradu pochází z roku 1344 a dá se předpokládat, že osada vznikla velice brzy na to, neboť hradní páni měli zájem o rychlé osídlení podhradí. Z roku 1431 už máme záznamy o několika stavbách, ležících v oblasti dnešního Perštejna, jedná se o krčmu a mlýn, první známá zpráva přímo o vsi je však až z roku 1468.

Název obce prošel řadou změn, v minulosti byl Perštejn uváděn jako Purstein, lidový název zněl Peršta, v německé regionální literatuře býval nazýván Luftkurort – klimatické lázně, letovisko, nebo také Meran Krušných hor.

O nejstarších dějinách Perštejna toho bohužel víme jen velmi málo, protože při pohromách, které v letech 1639 a 1784 postihly klášterecký zámek, byly ztraceny všechny doklady a pamětní knihy. S jistotou však můžeme říct, že v době, kdy se v Perštejně začali usazovat první obyvatelé, patřila část zdejší půdy obyvatelům blízkých vesnic Černýše, Rájova a Ondřejova. Ve zdejší oblasti bylo také rozšířeno dolování a železářství, první železné hamry jsou známy již z roku 1352.

Na počátku 16. století hrad Perštejn zpustl, což na čas omezilo i život v podhradí, toto nepříznivé období však netrvalo dlouho. Již v roce 1540 je ve vsi uváděn hamr, roku 1577 zde byla i vysoká pec a Perštejn tak začal být označován jako jedno ze železářských středisek Krušných hor. Nedolovala se zde však pouze železná ruda, ale i stříbro. Pro pověsti o zdejších stříbrných dolech dokonce jedna společnost r. 1870 otevřela jednu místní polozasypanou štolu, ve které byla opravdu nalezena ruda, obsahující stříbro. Pro příliš vysoké náklady, potřebné k obnovení těžby, byly však práce zastaveny.

Na konci 16. století v oblasti Perštejna (i v Perštejnu samotném) převládala protestantská víra. V Boči, k jejíž faře patřili i obyvatelé Perštejna, byl protestantský pastor, Kryštof z Fictumu, majitel kláštereckého panství, ke kterému toho času patřil i Perštejn, byl také protestantem a za povstání českých stavů byl i jedním z jeho vedoucích osobností. Během povstání zemřel, i tak byl ale po porážce na Bílé hoře odsouzen ke ztrátě majetku. Roku 1623 se stal novým majitelem kláštereckého panství Kryštof Šimon Thun. Byl katolík a na svém panství zavedl silnou rekatolizaci. Bočský pastor i tamější učitel museli odejít a Perštejn byl spolu s Černýšem, Rájovem a Údolíčkem přifařen ke Klášterci.

V následujících letech zuřila třicetiletá válka, která se na Perštejně velmi podepsala. V letech 1633, 1634, 1639, 1642 a 1645 byla ves opakovaně přepadávána švédskými vojáky, kteří rabovali a loupili, vyhořelo zde mnoho domů a v důsledku válečných útrap odsud odešlo velké množství protestantů. Po válce se zde již nevyskytovala žádná větší hospodářství, za války byl také zničen zdejší hamr.

O velkém štěstí mohla mluvit jedna z nejvýznamnějších perštejnských rodin – rodina Schoffelů. Těch se třicetiletá válka, která pro celou ves znamenala katastrofu, téměř nedotkla. Schoffelům v této době patřilo několik mlýnů, horní hostinec, od roku 1649 dědičně obdařen mnohými svobodami, a bylo jim také dovoleno péct chleba a housky pro hamerníky, porážet dobytek a mít kovárnu.

Život v Perštejně se po válce začal pomalu vracet do starých kolejí, nastal zde zase rozvoj podnikání a stavebnictví, rozmohlo se zde chování dobytka, Schoffelův mlýn byl již podstatně větší – měl 4 kola – a mlelo v něm kromě samotného Perštejna ještě dalších 6 vesnic. Od poloviny 17. století však byla

nejdůležitějším perštejnským podnikem železná huť. Patřily k ní také dva tyčové hamry a drtírna rudy a trusky. Ruda sem byla dopravována z dolů Klášterecké Jeseně, Údolíčka, Mýtinky a hlavně z dolu Slečna v Mezilesí. Roku 1743 k železárně přibyl ještě hamr na hřebíkářské železo.

O Velikonocích roku 1680 vypuklo na kláštereckém panství selské povstání. Zúčastnil se ho i syn Kryštofa Schoffela Jiří, pravděpodobně proto, že po smrti svého otce r. 1675 mu vrchnost nepřiznala všechna otcova práva a svobody. Povstání bylo potlačeno vojskem, vyslaným z Žatce, a Jiří Schoffel byl odsouzen k smrti a zabavení hostince. Podařilo se mu sice včas uprchnout, o majetek však přišel.

Kromě dolní části Perštejna začala ožívat také horní část údolí nad Perštejnem, nazývaná Finkelstein. Kolem začátku 18. století zde byla Kristiánem Vetterem, zetěm K. Schoffela, postavena papírna s několika budovami a čtyřmi stoupami. Téměř současně s touto „dolní papírnu“ postavila vrchnost v č. p. 20 tzv. „horní papírnu“. Když pak roku 1756 dolní papírna vyhořela, nebyla ze strachu, že by se zde dvě papírny neutilizovaly, již nikdy obnovena. Horní papírna byla vrchností roku 1722 dědičně předána Josefu Herglovi. Ten směl podle smlouvy na vlastní náklady zřídít ke stávajícím pěti stoupám další tři. Musel však zajistit výrobu kvalitního papíru a vrchnosti vždy dodat tolik papíru, kolik bude požadovat a to za současnou levnou cenu.

Toto nové výrobní odvětví vsi přineslo hodně dobrého. Až do roku 1732 vesnice postrádala kostel, lidé tak museli chodit do kostela až do Klášterce. Roku 1724 dal ale majitel papírny postavit poblíž svého domu kapli, zasvěcenou svému patronovi sv. Josefu, vybavit ji potřebným kostelním náčiním a zvonem a od r. 1732 v ní vykonával bohoslužby kněz z Klášterce. V roce 1773 pronajali Herglovi dědicové papírnu, ve které byl již postaven nový holendr, Janu Frassovi z Vejprt. V této době byla při papírně také stoupa na výrobu lněného oleje, kterou provozoval Ignác Schoffel. Roku 1798 musela být papírna prodána Františkovi Dickovi, mlynáři z Vejprt.

V roce 1784 vznikla na spáleništi dolní papírny drátovna, nazývaná horní. Postavila ji rodina Grundova, patřící k nejbohatším rodinám Perštejna. Tato drátovna měla povinnost odebírat železo jedině z panské železárny a nesměla narušit chod mlýna v Lužném (např. zadržením vody). Drátovna Grundovým patřila až do roku 1825, kdy ji prodali Václavu Plachovi z Lužného.

Koncem 18. století byla zdejší kaple pro stoupající počet obyvatel příliš malá, cesta k ní byla pro většinu farníků také příliš dlouhá. Ve vsi byl tedy roku 1788 postaven prozatímní dřevěný kostelík. V červenci téhož roku byl na panském poli zřízen hřbitov, zrušený až začátkem 60. let 20. století. Jak se ale brzy ukázalo, kostelík se příliš nepovedl, byl posměšně nazýván „perštejnská ovčí stáj“, jeho stav byl natolik špatný, že po krátké době dokonce hrozilo jeho zřícení. Musel být tedy postaven nový kostel. Ten byl dokončen roku 1797 a zasvěcen byl sv. Vendelínovi.

Škola v Perštejně vznikla za Marie Terezie. Zprvu se vyučovalo ve starém zámeckém mlýně a pak postupně na dalších, stejně nevyhovujících místech. V roce 1787 zde byl ustanoven první stálý učitel, školní budova však stále chyběla. Situace byla stále horší, např. v roce 1793 se muselo do jedné místnosti stěsnat na 98 dětí. Roku 1801 zde byla konečně postavena první vlastní školní budova. I ta ale začala být brzy nedostačující a musela být přestavěna.

Začátek 19. století byl v Perštejně ve znamení budování. Probíhala zde výstavba řady nových domů, r. 1802 byl postaven nový hostinec „Zum Eisenhammer“ (U železárny) – dnes se zde nachází knihovna. Proběhla také výstavba nové silnice mezi Karlovými Vary a Teplicemi.

Spotřeba dřeva v železárnách byla v této době příliš vysoká a provoz tak přestával být rentabilní. V letech 1815 – 1827 byly huť pronajaty pražskému obchodníkovi Grussovi, poté je opět převzala vrchnost. Ta se všemi způsoby snažila obnovit prosperitu – v roce 1832 dal hrabě Thun dokonce starou

vysokou pec zbourat a postavit novou, všechno ale bylo marné. V roce 1840 zde bylo sice ještě zaměstnáno kolem 50ti lidí a vyrábělo se zde na 1000 centýřů kujného železa a 500 centýřů litiny (centýř = cca 50 kg), také zdejší slévárna, ve které se vyráběly kotle, pláty na kamna, zábradlí apod., se těšila dobré pověsti, náklady však neustále stouply, až byla dolní huť nakonec přeměněna na pilu a výrobu šindelů. Zbylé provozy železářny byly v roce 1864 prodány svobodnému pánu z Riese-Stallburgu. Ten se pokoušel snížit náklady nahrazením dřeva hnědým uhlím, avšak neuspěl a práce v hutí musely být zastaveny úplně. Hlavní hamr byl přeměněn na zbrojařskou dílnu.

Huť však nebyla jediná, kdo se potýkal s problémy. Také dolní drátovna změnila dvakrát výrobu, aby v roce 1848 vyhořela a nakonec byla po r. 1854 změněna na mlýn. Stejně dopadl také hamr na výrobu hlavní. Ani papírně se nedařilo dobře, její provoz musel být omezen. Roku 1862 ale byla prodána bratrům Kuhnelovým, ti kompletně předělali celý provoz a podařilo se jim tak znovu oživit výrobu. Nakonec pracovali i na vývoz.

Roku 1850 se obce staly samostatnými správními jednotkami. V období, které následovalo, by se mělo obci díky této změně dařit lépe, avšak opak byl pravdou. Kvůli zániku hlavních podniků i paličkování krajek, znamenající obživu mnoha rodin, v Perštejně nastaly časy bídy. Došlo zde dokonce k několika úmrtím z hladu. Aby toho nebylo málo, začaly Perštejnské sužovat také časté přírodní katastrofy. Např. v roce 1850 uhořel blesk do skály a odštípnutý kus se zřítil na domek č. p. 59. Nejničivější následky měly pro obec časté povodně. Údajně nejhorší byla 27. 5. 1868, kdy se při strašné průtrži mračen potoky během půl hodiny vylily z břehů. Spojení s osadami v horách bylo přerušeno a potok od Rájova před sebe nahnul takové množství kamení, že vytvořilo hráz. Potok od Vykmánova ji nemohl zdolat a změnil směr. Cestou strhával vše, co měl v cestě. Lidé mohli pouze utéct do strání a čekat, co bude dál...

Tyto špatné časy však našťastí netrvaly dlouho. Brzy začaly v Perštejně i jeho osadách vznikat nové podniky, které opět poskytly možnosti zaměstnání. Byla to nová papírna v č. p. 20, vyrábějící filtrační papíry, výrobu zahájila firma, vyrábějící korkové zátky, v roce 1885 zde vznikla Rossnerova kartonážka, vyrábějící různé etuje, bonboniéry, kazety pro lékárníky, klenotníky, parfumerie a na přibory. Vyráběly se zde také foukací harmoniky a struny. Podnik měl vlastní tiskárnu a truhlářství a exportoval do Švédska a Norska. V roce 1886 zahájil Josef Brunner výrobu dřevěného zboží a břidlicových tabulek.

K rozvoji zdejšího průmyslu napomohlo i prodloužení železnice z Prahy přes Chomutov až do Chebu. Trať byla zprovozněna 9. října 1871, ve stejném roce byl v Perštejně otevřen také poštovní úřad.

S rozvojem průmyslu ve městech začal stoupat zájem městských lidí o přírodu. Z Perštejna se tak stalo oblíbené letovisko, zvláště když byl u panské pily ještě objeven pramen kyselky.

Stejně jako konec 19., byl pro Perštejn i začátek 20. století velice úspěšný. Hned v roce 1900 koupil Ludvík Breitfeld malou výrobu posamentů, fungující zde od r. 1864, zmodernizoval ji, instaloval sem parní stroj, využil blízkou vodu k pohonu dvou turbín a měl vlastní elektrický proud. Vyráběly se zde prýmký, krajky, třásně, kalouny a nitě z umělého hedvábí. V roce 1906 byla z Dubí u Teplic do Perštejna přemístěna firma Hermanna Pickarta. Jmenovala se tu „První perštejnská továrna na pily a nástroje“ a začínala v č. p. 20, které Pickart koupil i s výrobou papíru. Již r. 1917 tyto budovy zase prodal a celý podnik přestěhoval do Okounova. Papírnu poté znovu převzali Kuhnelové. Od roku 1911 v Perštejně pracovala další firma, vyrábějící pily a nástroje ke zpracování dřeva. Jejimi vlastníky byli bratři Altenové. Tato firma si v roce 1924 postavila novou budovu, později užívanou jako sokolovnu. Obchodní znak firmy – myslivecký klobouk – je na této budově k vidění ještě dnes. V roce 1919 v obci vznikla ještě firma Eduard Roscher, výroba nástrojů a krojidel na průbojnice a závity.

V tomto období byl v Perštejně peněžní ústav, spolek dobrovolných hasičů, Mužský pěvecký spolek (jehož součástí byl také ženský sbor), tělocvičný spolek, jehož salónní orchestr pořádal koncerty i

divadelní představení a Krušnohorský spolek Perštejn. Zdejší škola byla pětiletá a byly zde i pokračovací živnostenská škola pro žáky od 15ti do 18ti let a jedna třída české školy, přestože zde žilo jen několik málo Čechů.

Po skončení 1. světové války v obci přibýlo ještě několik dalších podniků: Franz Knitel – výroba prošívaných přikrývek, Wilhelm Placht – kamnářství, hrnčířství a výroba sporáků, Josef Schoffl – pila, Marie Tschochnerová – pila a výroba šindelů. Všechny tyto firmy dokázaly přežít i druhou světovou válku. Kromě nich zde bylo ještě 6 menších podniků: Anton Frank – výroba prýmků, Franz Gamisch – výroba a prodej perníků a cukroví, Artur Guiber – výroba lihovin, Hugo Hirsch – obchod a výroba prýmku, Wenzel Salzer – truhlářství a dílna na dřevoobráběcí stroje a Eduard Ziener – výroba ozdob z přírodních materiálů. Tyto podniky však již po 2. světové válce uváděny nejsou.

Stejně jako všude v Česku i v Perštejně se v druhé polovině 30. let začaly horšit vztahy mezi českým a německým obyvatelstvem. Čím více se blížil rok 1938, tím více byla situace napjatější. V květnových volbách roku 1938 získala v obecní radě německá SdP 27 míst ze 30ti, mezi Čechy a Němci začaly vznikat drobné roztržky a incidenty...Dne 30. září 1938 přišel Mnichov a s ním i obsazení Sudet německými vojsky. Válka se nezadržitelně blížila. 3. 10. 1938 byl Perštejn obsazen německou armádou.

Zpočátku se zdejší Němci zdálo, že konečně nastanou zase lepší časy. Uskutečnily se i některé plány, na které nebyly v době celosvětové krize třicátých let peníze. Byl zřízen nový vodovod z Údolíčka, obecní rybník za starou železárnou byl vysušen a na jeho místě se začalo budovat moderní koupaliště, byl také rozšířen hřbitov, založený v roce 1930...Brzy však i sem začaly dopadat důsledky války. Muži odešli na frontu, jejich místa museli nahradit ženy, totálně nasazení z Protektorátu Čechy a Morava i ze SSSR a později také váleční zajatci. Např. jenom v zemědělství pracovalo přibližně 40 Poláků a Rusů. Pracovní povinnost měli i osmdesátiletí občané a nenastoupení do práce se trestalo. Později začali přicházet přesídlenci z východu a nakonec také utečenci před východní frontou. Bylo jich kolem 2000. Kromě těchto potíží a nedostatku zboží se válka Perštejna příliš nedotkla. V roce 1944 sem sice spadlo několik bomb, ty však nenapáchaly žádné škody. Určitou hrozbu pro obec ještě ke konci války znamenalo soustavné ostřelování železnice a silnice z Karlových Varů, přímo obci však nijak neublížilo. Dne 16. 12. 1943 se v blízkosti Perštejna zřítil americký stíhací letoun typu Mustang. Jeho pilot poručík Wilson ve stroji uhořel. Byl pohřben na perštejnském hřbitově a později byly jeho ostatky přeneseny na olšanský hřbitov do Prahy. Začátkem 90. let byl v obci odhalen jeho pomník.

Po skončení války došlo k odsunu německého obyvatelstva. Kdyby čeští osídlenci nezačali přicházet již od května, byl by Perštejn téměř vylištěn. Zdejší podniky dostaly většinou národní správu a některé poměrně úspěšně pokračovali ve své činnosti. Pak však začalo docházet buď k úplnému zastavení jejich provozu, nebo podniky převzaly firmy z vnitrozemí. Např. Breitfeld tak byl začleněn do n. p. Spojené továrny na stuhy Dobruška, papírna i Rossner do Západočeských papíren Plzeň atd. Tyto zásahy podniky v Perštejně téměř zlikvidovaly, přežila jen papírna a „breitfeldka“, i když nejdříve jako vojenská prádelna a oprava vojenského ošacení, prádla a obuvi. Od poloviny 50. let ji převzalo výrobní družstvo VKUS Teplice a od té doby se zde až dodnes vyrábí spací pytle a konfekce.

Brzy po osvobození se zdejší život začal vracet k normálu – byly otevřeny tři třídy české školy, byl založen český hasičský sbor, Sokol, Skaut, divadelní spolek „Hraničář“ a otevřel se také družstevní podnik Včela. V říjnu 1945 dostal Perštejn stálou vojenskou posádku. V 50. letech zde byl vynikající sportovní život. Hrál se zde např. krajský přebor v kopané, stolní tenis, volejbal, na tradici Sokola navázal TJ Spartak.

V 60. letech proběhly demolicе starých, nevyhovujících nebo prázdných domů. 70. léta v Perštejně proběhla v klidu, bez nějakých výrazných zásahů do každodenního běžného života, změny související se značným pokrokem přinesl až konec 80. let. Byla zde postavena řada nových krásných vilek, Dům

služeb a v letech 1992 – 1996 byla provedena plynofikace obce. Perštejn se stal opět významnou rekreační oblastí. I když statut střediskových obcí v roce 1990 zanikl, Perštejn se svými částmi Černýš, Lužný, Ondřejov, Rájov, Údolíčko a Vykmanov v podstatě střediskovou obcí zůstal.

V roce 1992 zde bylo zřízeno obvodní oddělení policie ČR, ve stejném roce se Perštejn přihlásil k programu „Obnova vesnice“. V roce 1993 se stal součástí Podkrušnohorského informačního centra, v září toho roku byl otevřen nový most přes perštejnské údolí, díky němuž se výrazně omezilo dopravní a ekologické zatížení dolní části Perštejna. V roce 1997 získala obec v soutěži „Vesnice roku“ zelenou stuhu za péči o zeleň.

V poslední době se toho v Perštejně hodně změnilo. Vznikly zde nové restaurace a penziony, rozšířil se počet obchodů a služeb, pošta i prodej potravin a časopisů se přestěhovaly do nového střediska obchodu a služeb, je zde také krásný sportovní areál s tenisovými kurty, jedno z nejpřitažlivějších koupališť v okrese s bungalovy pro ubytování letních hostů. Od roku 1993 má zdejší škola novou fasádu, jejíž barevné zpracování si navrhly samy děti. Proběhla také rekonstrukce kostela sv. Vendelína a v jeho prostorách je zřízena výstava na téma zaniklých obcí okresu. Pod hotelem a restaurací Formule byl vytvořen vzpomínkový park, kde jsou mezi rozmístěny velké kameny, podobné menhirům s názvy jednotlivých oblastí zaniklých obcí.“¹

---

¹ Perštejn, dostupné z: <http://www.obec-perstejn.cz/historie-obce/>

- Území

Obec Perštejn se nachází v severozápadních Čechách, v Ústeckém kraji. Ústecký kraj je jedním ze 14 krajů České republiky. Leží v západní části Severočeského kraje. Na východě sousedí s Libereckým krajem, na jihovýchodě se Středočeským krajem, na jihu má úsek společné hranice s Plzeňským krajem, na jihozápadě hraničí s Karlovarským krajem. Na severozápadě má nejdelší úsek společné hranice s německou spolkovou zemí Sasko.

Ústecký kraj je rozdělen do 7 okresů: Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice a Ústí nad Labem. Obec Perštejn spadá do okresu Chomutov. Pověřenou obcí pro Perštejn je Klášterec nad Ohří.

Obrázek 1: umístění obce v rámci České republiky

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Perštejn>

Obrázek 2: Perštejn

Zdroj: www.perstejn.info/home

Katastrální výměra obce Perštejn je 20,58 km². Obec leží 365 metrů nad mořem. Zeměpisné souřadnice jsou: 50° 22' 54" s.š., 13° 6' 37" v.d.

Obec je členěna na 7 částí: Černýš, Lužný, Ondřejov, Rájov, Údolíčko, Vykmanov a Perštejn.

Černýš

Černýš je vesnice, která se nachází cca 2 km na jihovýchod od Perštejna. První písemná zmínka o vesnici je z roku 1336. Při sčítání lidu v roce 1921 zde žilo 422 obyvatel, z nichž byli 2 Čechoslováci, 384 Němců a 36 cizinců. V roce 2011 zde žilo 108 obyvatel. Mezi pamětihodnosti patří: smírčí kříž, dub u osady Černýš a lípa v černýši.

Černýš je také název katastrálního území o rozloze 4,12 km². V katastrálním území Černýš leží i Lužný a Perštejn.

Obrázek 3: vesnice Černýš

Zdroj: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Černýš_\(Perštejn\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Černýš_(Perštejn))

Lužný

Lužný je vesnice, která se nachází cca 1,5 km na jín od Perštejna. Lužný leží v katastrálním území Černýš. Název vesnice je odvozen z původního názvu potoka, který jí protéká. V historických pramenech se jméno vyskytuje ve tvarech: w Aupachu (1612) a Aubach (1787). První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1612. Při sčítání lidu v roce 1921 zde žilo 201 obyvatel, kteří byli kromě sedmi cizinců německé národnosti. V roce 2011 bylo ve vesnici evidováno 171 obyvatel. Mezi pamětihodnosti Lužného patří: přírodní památka Louka vstavačů u Černýše, památný strom Lípa u Lužného.

Obrázek 4: vesnice Lužný

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Lužný>

Ondřejov

Ondřejov je malá vesnice, nacházející se cca 1,5 km na západ od Perštejna. Ondřejov leží v katastrálním území Ondřejov u Perštejna o rozloze 2,03 km². Název vesnice vznikl spojením osobního jména *Ondřej* a německého podstatného jména *grün*. První písemná zmínka o Ondřejevu pochází z roku 1357 a nachází se v žateckém urbáři. Ondřejov původně patřil k panství hradu Himlštejn a později byl připojen ke kláštereckému panství. V roce 1850 se stal samostatnou obcí, ale už v roce 1869 byl připojen k Perštejnu. Při sčítání lidu v roce 1921 zde žilo 133 obyvatel německé národnosti. V roce 2013 bylo ve vesnici evidováno 11 obyvatel.

Obrázek 5: vesnice Ondřejov (budova bývalé hospody)

Zdroj: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Ondřejov_\(Perštejn\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Ondřejov_(Perštejn))

Rájov

Rájov je vesnicí, nacházející se cca 1,5 km na severozápad od Perštejna. Rájov leží v katastrálním území Rájov u Perštejna o rozloze 4,44 km². Název vesnice je odvozen ze slova ráj. První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1431. Východně od vesnice se v lomu těžil vápnitý dolomit, ze kterého se vyrábělo stavební vápno. Při sčítání lidu v roce 1921 zde žilo 199 obyvatel německé národnosti. V roce 2011 bylo v Rájově evidováno 28 obyvatel.

Obrázek 6: vesnice Rájov (kaple Trpícího Krista Spasitele)

Zdroj: fotoarchiv Obce Perštejn

Údolíčko

Je vesnice, která se nachází cca 2 km na sever od Perštejna. Údolíčko leží v katastrálním území Rájov u Perštejna. Český název vesnice je překladem německého jména Kleintal. První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1431.

Při sčítání lidu v roce 1921 zde žilo 282 obyvatel, z nichž byl jeden Čechoslovák, jeden cizinec a 277 Němců. V roce 2011 zde žilo 31 obyvatel.

Na jižním okraji vesnice byly železnorudné doly Oswald a Antonín. Ve štolě Oswald dlouhé 150m se dobývala krevelová žíla. Důl byl s mnoha přestávkami otevřen v letech 1748 až 1858 a nejlepším výsledkem bylo až 50 tun rudy ročně. Menší štola Antonín začínala u cesty Do Rájova, dobývala stejnou žílu a byla dlouhá 76 m. Ruda se odvážela do perštejnských železáren. Mezi Údolíčkem a zaniklou vesnicí Vysoké byl železnorudný důl Šebestián, kde se kromě krevele těžil také pyrit a chalkopyrit. V první polovině 19. století byly u vesnice také doly Marie Terezie, Barbora a Ondřej.

Obrázek 7: vesnice Údolíčko

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Údolíčko>

Vykmanov

Vykmanov je malou vesnicí. Nachází se cca 3,5 km na severozápad od Perštejna. Vykmanov leží v katastrálním území Vykmanov u Měděnce o rozloze 7,62km². Název vesnice je odvozen z německého osobního jména Wigman nebo Wickman. První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1357. Na okraji vesnice, ovšem již v katastrálním území Mýtinky, se dochoval zatopený vápencový lom. Těžila se v něm 40 m mocná čočka zrnitě bílého vápenitého dolomitu uloženého v muskovitých rulách. Získaný materiál se prodával do kladenských Spojených oceláren. Při sčítání lidu v roce 1921 zde žilo 357 obyvatel, kteří byli kromě čtyř cizinců německé národnosti. V roce 2001 zde bylo hlášeno 6 obyvatel.

Obrázek 8: vesnice Vykmanov

Zdroj: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Vykmanov_\(Perštejn\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Vykmanov_(Perštejn))

Ráz krajiny za léta 2011 – 2014

Perštejn se nachází v údolí řeky Ohře mezi Krušnými a Doupovskými horami. Je zde velký podíl lesů, chráněných území a příroda je zde velmi zachovalá. Obec není ohrožena těžbou ani ekologickými zátěžemi.

Tabulka 1: ráz krajiny za léta 2011 - 2014

ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015
podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	25,4	25,4	25,4	25,9	25,9
podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	30,5	30,5	30,5	30	
podíl trvalých travnatých porostů ze zemědělské půdy (%)	61,4	61,4	61,3	62,1	
podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry (%)	8,4	8,4	8,4	7,9	7,9
podíl vodních ploch z celkové výměry (%)	1	1	1	1	1
podíl lesů z celkové výměry (%)	65,2	65,2	65,2	65,2	65,2
orná půda - rozloha (ha)	159,5	159,5	159,5	159,5	159,5
zahrady - rozloha (ha)	37	37	37	37	37
ovocné sady - rozloha (ha)	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
trvalé travní porosty - rozloha (ha)	320,9	320,9	320,7	330,4	330,4
lesní půda - rozloha (ha)	1341,9	1341,9	1341,9	1341,9	1 342,5
vodní plochy - rozloha (ha)	20,1	20,1	20,3	20,3	20,3
zastavěné plochy - rozloha (ha)	22,7	22,8	22,8	22,8	22,8
ostatní plochy - rozloha (ha)	150,4	150,4	150,3	140,6	140,4
zemědělská půda - rozloha (ha)	523	522,9	522,8	532,5	532,4
celková výměra - rozloha (ha)	2058,1	2058,1	2058,1	2058,1	2058,4

Zdroj: vlastní úprava dat dostupných z https://www.czso.cz/csu/czso/csu_a_uzemne_analyticke_podklady

Obrázek 9: Perštejn

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Perštejn>

Mezi významné pamětihodnosti obce patří:

- zřícenina hradu Perštejn
- klasický kostel svatého Vendelína
- vrch Hradiště
- pomník Václava Řezáče
- na levém břehu Ohře se nachází lezecká oblast regionálního významu

Zřícenina hradu Perštejn

Zřícení hradu Perštejn je na příkrém svahu v lesním porostu nad obcí Perštejn. Dochovaly se rozsáhlé zbytky zdí.

Hrad byl založen ve druhé polovině 13. století. První písemná zmínka o existenci hradu je z roku 1344 v souvislosti s Bedřichem ze Šumberka, pána na Perštejně. V roce 1508 Šumberkové hrad prodali Albertovi z Kolovrat a ten záhy prodal panství i s obnoveným hradem Oplovi z Fictumu, kterému tehdy patřil i Šumberk a Klášterec nad Ohří. Perštejn byl následně majiteli zkonfiskován za pěnězokazatelství. Ferdinand I. Habrbuský tehdy začal hrad zastavovat různým členům královské rady. Během správy hradu královskými úředníky hrad nezadržitelně pustl a v roce 1537 se o něm mluví již jako o zřícenině.

Obrázek 10: Hrad Perštejn

Zdroj: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Perštejn_\(hrad\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Perštejn_(hrad))

Kostel svatého Vendelína

Kostel pochází z konce 18. století. Kombinuje v sobě prvky pozdního baroka a klasicismu, je chráněn jako kulturní památka České republiky. Od roku 1998 prošel rozsáhlou a náročnou rekonstrukcí. Finance na rekonstrukci poskytly Severočeské doly Chomutov, Česko-německý fond budoucnosti, obec Perštejn a Ústecký kraj.

Pravidelné bohoslužby se v kostele nekonají. Je využíván ke kulturním a společenským akcím a je v něm umístěna výstava, která zobrazuje minulost Krušných hor a připomíná jejich zaniklá města a obce.

Obrázek 11: Kostel svatého Vendelína

Zdroj: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Kostel_svatého_Vendelína_\(Perštejn\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kostel_svatého_Vendelína_(Perštejn))

- Obyvatelstvo

V obci Perštejn bylo zaznamenáno 1 103 obyvatel k 1.1.2016. Z tohoto množství se jedná o 561 mužů a 538 žen. Průměrný věk je celkově 41,2 let, u mužů pak 40,2 let a žen 42,2 let. Od roku 2012 můžeme vidět trend mírného úbytku počtu obyvatel, avšak nejedná se o razantní úbytek. Od roku 2012 je vyšší počet vystěhovalých než přistěhovalých, z tohoto důvodu je saldo migrace v záporných číslech. V obci dochází k mírnému zvyšování průměrného věku obyvatelstva. Průměrný věk obyvatel obce se pohybuje okolo 41 let. Natalita a mortalita je poměrně vyrovnaná. V období let 2011-2015 došlo k narození 61 obyvatel a úmrtí 51 obyvatel.

Tabulka 2: demografické složení obyvatelstva obce Perštejn v letech 2011-2014

ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015
počet obyvatel	1125	1129	1115	1101	1103
Přirozený přírůstek	1	3	4	-7	9
saldo migrace	13	-1	-18	-4	-8
podíl obyvatel ve věku 0-14 let na celkovém počtu obyvatel (%)	16,1	15,7	15,7	15,2	
počet obyvatel ve věku 0 -14 let	180	176	174	167	175
podíl obyvatel ve věku 65 a více let na celkovém počtu obyvatel (%)	12,8	12,9	14,4	15,9	
počet obyvatel ve věku 65 a více let	143	145	160	175	186
počet obyvatel ve věku 15-64 let	798	802	775	756	738
živě narození	10	14	12	8	18
zemřelí	9	11	8	15	9
přistěhovalí	45	28	30	33	27
vystěhovalí	32	29	48	37	35
průměrný věk	39,9	40,2	40,9	41,1	41,2

Zdroj: vlastní úprava dat dostupných z https://www.czso.cz/csu/xu/mesta_a_obce_obce

Tabulka 3: složení obyvatel v obci Perštejn v roce 2015

Počet obyvatel						
	počet bydlících obyvatel k 31.12.2015	počet obyvatel ve věku				střední stav obyvatel 1.7.2015
		0-14 let	15-59 let	60-64 let	65 a více let	
celkem	1103	175	650	88	186	1117
muži	561	94	341	38	88	572
ženy	538	81	309	50	98	541

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=563285&zsj=119377>

Tabulka 4: obyvatelstvo obce Perštejn 2015

	přírůstek obyvatelstva			saldo migrace			přírůstek /úbytek
	živě narození	zemřelí	přirozený přírůstek	přistěhovalí	vystěhovalí	saldo migrace	
celkem	17	9	9	26	32	-8	1
muži	9	7	3	13	15	-3	0
ženy	8	2	6	13	17	-5	1

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=563285&zsj=119377>

Nezaměstnanost v roce 2015 v obci byla v 4,10 %, což je mírně pod celorepublikovým průměrem, který v prosinci roku 2015 byl 4,5%. V Perštejně je výrazně vyšší počet nezaměstnaných žen, než mužů. Celorepublikový trend je ovšem obdobný, míra nezaměstnaných mužů v prosinci roku 2015 byla 3,7% a míra nezaměstnaných žen 5,6%. Perštejn má tedy ve srovnání s celou republikou menší nezaměstnanost mužů a vyšší nezaměstnanost žen.

Tabulka 5: míra registrované nezaměstnanosti – dosažitelní v obci Perštejn v roce 2015

	míra registrov. nezaměstnanosti - dosažitelní
celkem	4,10%
muži	1,82%
ženy	6,47%

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=563285&zsj=119377>

Tabulka 6: rozložení uchazečů o práci v roce 2015

uchazeči o práci - počet				
	evidence nad 6 měsíců	evidence nad 12 měsíců	mladiství nad 6 měsíců	absolventů nad 6 měsíců
celkem	15	11	0	0
muži	3	1	0	0
ženy	12	10	0	0

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=563285&zsj=119377>

- Hospodářství

Hospodářská činnost v Perštejně je poměrně různorodá, nejvíce je v obci podnikatelů. Naopak chybí zastoupení středních a velkých podniků. Obec má vynikající napojení na silnici I. tř. 13 a vytváří dobré podmínky pro všechny druhy podnikání.

Tabulka 7: hospodářská činnost v Perštejně 2015

zemědělství, lesnictví, rybářství	21
zpracovatelský průmysl	40
stavebnictví	30
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	47
doprava a skladování	5
ubytování, stravování a pohostinství	9
činnosti v oblasti nemovitostí	4
profesní, vědecké a technické činnosti	32
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	9
ostatní činnosti	18
nezařazeno	7
státní organizace - počet subjektů	1
akciové společnosti - počet subjektů	0
obchodní společnosti - počet subjektů	23
družstevní organizace - počet subjektů	0
podnikatelé - fyzické osoby - počet subjektů	183
svobodná povolání - počet subjektů	16
ostatní právní formy - počet subjektů	16
počet subjektů bez zaměstnanců	99

počet subjektů s 1-9 zaměstnanci - mikropodniky	15
počet subjektů s 10-49 zaměstnanci - malé podniky	6
počet subjektů s 50 - 249 zaměstnanci - střední podniky	0
počet subjektů s více než 249 zaměstnanci - velké podniky	0

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obec/detail?zuj=563285&zsj=119377>

- Infrastruktura

V obci Perštejn je veřejný vodovod, splašková kanalizace i čistička odpadních vod. V souvislosti s dalším rozvojem obce je zapotřebí řešit nakládání s odpadními vodami. Místní části Perštejn, Lužný a Černýš jsou zásobovány skupinovým vodovodem. Obec má zčásti také plynofikaci.

Domovní odpad je likvidován mimo území obce.

- Vybavenost

Stávající občanská vybavenost se skládá z: obecního úřadu, poštovního úřadu, školy s družinou a školní jídelnou, mateřské školy, koupaliště a sportovně rekreačního areálu. Dále pak je na území obce areál hřbitova a kostel. V obci Perštejn mají lékařskou ordinaci dva praktičtí lékaři, jeden pro dospělé a druhý pro děti a dorost.

V obci je několik hotelů a stravovacích zařízení, jedná se např.: penzion Selský Dvůr, Hotel Formule 1, Hotel Slunce, Pivovar Chalupník, Turistická ubytovna na sportovním areálu a Kemp Koupaliště.

Veřejné prostranství tvoří definované plochy stávajících veřejných komunikací a prostranství, veřejné zeleně, plocha hřbitova a navrhované místní komunikace.

- Dopravní obslužnost

Obec Perštejn je propojena s ostatními obcemi autobusovou i železniční dopravou. Je možné využít spoju s Kláštercem nad Ohří, Kadaní, Chomutovem, Ostrovem, Jáchymovem i Prahou.

- Životní prostředí

Obec Perštejn vykazuje silně pozitivní hodnoty pro podmínky pro příznivé životní prostředí. Je zde velký podíl lesů, chráněných území a příroda je zde velmi zachovalá. Obec není ohrožena těžbou ani ekologickými zátěžemi.

Obec Perštejn dlouhodobě spolupracuje se společností ASEKOL a.s. v oblasti recyklace elektrospotřebičů. Obyvatelé obce se již několik let snaží recyklovat staré a nepoužívané spotřebiče. Společnost ASEKOL a.s. pak vydává obci environmentální vyúčtování, kde sumarizuje výsledky recyklace a přesně vyčísluje, o kolik elektrické energie, ropy, uhlí, primárních surovin či vody obyvatelé obce díky recyklaci vysloužilého elektra ušetřili ekosystém Zemi. Za rok 2015 obec vytřídila 70 televizí a tím uspořila 11,37 MWh elektřiny, 202,37 litrů ropy, 55,56 m³ vody a 0,68 tun primárních surovin. Dále snížili emise skleníkových plynů o 3,08 tun CO₂ ekv., a produkci nebezpečných odpadů o 9,93 tun.

Na likvidaci komunálních odpadů a sběru tříděného odpadu spolupracuje obec především se společností Marius Pedersen a.s.

- Sport a volnočasové aktivity

V Perštejně existují tři sportovní spolky. Jsou to:

- TJ Spartak Perštejn s oddíly fotbalu, volejbalu, nohejbalu, stolního tenisu, rekreačního sportu
- Cyklistický spolek Team Bike Perštejn

TJ Spartak Perštejn z.s.

Vznik TJ Spartak Perštejn – dříve „Sokol“ se datuje od roku 1945. Parta mladých sportovců, kteří se přistěhovali v roce 1945 do Perštejna za prací, založili Sokol – později SPARTAK, a velice úspěšně reprezentovali v prvním okresním přeboru Kadaně Perštejn ve volejbale.

Již od roku 1946 se konaly pravidelné turnaje volejbalistů, kdy postoupili do krajského přeboru v Karlových Varech. V Perštejně se nehrál jen volejbal, ale velkých úspěchů dosáhli sportovci i v atletice a v plavání. Volejbal však dosahoval vysokých kvalit. Velký rozvoj zaznamenal v 60 – 70 letech příchodem nové generace. Od roku 1969 se tradoval mezinárodní volejbalový turnaj mužů a žen a od roku 1992 současně „Mistrovství ČR ve volejbale“ na antuce KOOPERATIVA CUP. Letos se konal již 47. ročník pod názvem PERŠTEJNSKÉ LÉTO.

Nejvyššího vrcholu dosáhl volejbal v Perštejně v letech 1999 – 2002, kdy postoupil do EXTRALIGY MUŽŮ.

V současné době má oddíl volejbalu zastoupení v soutěži Okresního přeboru žen, v sezóně 2015/2016 tuto soutěž volejbalistky Spartaku vyhráli. Rekreační volejbal pracuje na velmi dobré úrovni směrem k neregistrovaným sportovcům.

Významnou roli v historii tělovýchovné jednoty zastává oddíl fotbalu. Jeho členská základna byla vždy velmi početná a úspěchy slavil na okresní i krajské úrovni. Velmi často pořádali členové cesty na tuzemské i zahraniční turnaje. V roce 2015 oslavil fotbal v Perštejně, stejně jako celá TJ, výročí 70 let. Toto jubileum oslavil postupem do 1.B třídy Krajského přeboru mužů a v roce 2016 poprvé v historii vybojovali hráči postup do 1.A třídy Krajského přeboru mužů.

Oddíl fotbalu registruje 112 členů Fotbalové asociace z toho je 77 aktivních hráčů v kategoriích mladší přípravka, starší žáci, muži a stará garda. Mládežnické oddíly nastupují v soutěžích okresních přeborů. Do tréninkového procesu mládeže se zapojují i neregistrované děti od 6ti let a každý týden se ho účastní 30-40 dětí .

Nedílnou součástí TJ jsou oddíly stolního tenisu, nohejbalu, a rekreačního sportu, který v obci pořádá běžecké závody na Temberku v Perštejně, pravidelné kondiční cvičení v tělocvičně, turistické pochody a zejména sportovní hry pro děti. Při nich se malí začínající sportovci seznamují se sportovním náčiním, cvičebními pomůckami a dostávají první pohybové základy pro svůj další sportovní rozvoj.

Team Bike Perštejn z.s.

Tento sportovní oddíl sdružuje cyklisty z Perštejna a blízkého okolí již od roku 2006. V současnosti má klub přes 40 členů od dětí předškolního věku po zkušené závodníky. I přes svůj název se členové klubu účastní spousty sportovních odvětví od horské a silniční cyklistiky, běžecké závody, triatlony až po závody v běžeckém lyžování. V nejoblíbenějším odvětví, tedy MTB se skupina našich jezdců účastní mimo jiné také Českého Pohárů v MTB. Valná většina se účastní závodů místního seriálu Pohár Peruna. V rámci poháru také TBP pořádá za podpory Obce Perštejn a dalších sponzorů závod horských kol

Perštejnské Giro. Tento závod přiláká každý rok do Perštejna stovky závodníků a diváků od dětiček po závodníky v kategorii nad 60 let. Na jaře 2016 proběhl již 10. ročník Perštejnského Gira, kdy byl premiérově vložen také běžecký závod.

- Správa obce

Obec Perštejn je samostatně spravována zastupitelstvem obce, které je 7 členné. Ustanovující zasedání zastupitelstva obce se konalo 15.11.2014. Obec se při své činnosti řídí zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zastupitelstvo obce zřídilo jako své kontrolní orgány:

- 1) Finanční výbor
- 2) Kontrolní výbor

Úkoly obce v oblasti samostatné působnosti i přenesené působnosti plní Obecní úřad Perštejn.

Obecní úřad:

- zabezpečuje úkoly v samostatné působnosti obce uložené zastupitelstvem obce
- v oblasti přenesené působnosti obce vykonává státní správu ve věcech, které stanoví zákon

Dále vykonává přenesenu působnost:

- matriční úřad
- stavební činnost v rozsahu uzavřené dohody s pověřeným Městským úřadem v Klášteci nad Ohří

Pověřeným úřadem pro obec Perštejn je Městský úřad Klášterec nad Ohří. Obcí s rozšířenou působností je pro obec Perštejn město Kadaň.

D. NÁVRHOVÁ ČÁST

a) SWOT analýza obce Perštejn

SWOT analýza (**S**trong points, **W**eak points, **O**pportunities, **T**hreats) je standardní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika současných vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného objektu a možných vnějších budoucích příležitostí a ohrožení jeho rozvoje.

Akcentováním silných stránek a naopak důrazem na odstraňování nebo alespoň omezování slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad identifikovaných ohrožení.

Východiska pro návrhovou část jsou zpracována zejména na základě poznatků z charakteristiky obce a zachycují základní (klíčové) podněty pro návrhovou část:

- Silné stránky rozvoje obce (pozitiva, rozvojové faktory)
- Slabé stránky (negativa, problémy)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rychlá a pohodlná dopravní dostupnost obce - železniční trať, autobusová zastávka - silnice I. třídy 13 v dobrém technickém stavu - blízkost Klášterce nad Ohří a Kadaně - kvalitní občanská vybavenost - v obci je základní škola i mateřská škola - možnost sportovního a kulturního vyžití v obci - upravené veřejné prostranství - přitažlivá a harmonická krajina v okolí - bezprostřední vazba na krajské město a blízkost správního centra kraje - stabilní hospodaření obce - poměrně nízká nezaměstnanost obyvatel obce - dobré podmínky pro podnikání - možnosti rozvoje obce - kvalitní podmínky pro bydlení, občanskou vybavenost, služby a nerušící výrobu - obcí prochází cyklotrasa ve směru: Karlovy Vary, Dalovice – Radošov – Stráž – Perštejn, Lužný – Klášterec nad Ohří - Kadaň - budování nových nemovitostí v obci - zvyšování počtu obyvatel - kvalitní a pěkné životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná kapacita ČOV Perštejn - kanalizační systém ve špatném stavu, který způsobuje přetížení ČOV - neexistence sběrného dvora - nedostatečná kapacita mateřské školy - dezolátní stav školní jídelny, kterou využívá mateřská i základní škola - nedostatek prostor pro základní školu (třídy musí být rozděleny do 2 budov, z nichž jedna je ve špatném technickém stavu a za hranicí životnosti) - nevyhovující tepelně izolační stav víceúčelové budovy s tělocvičnou a ubytovnou - malé rozměry tělocvičny - špatný až dezolátní stav místních komunikací - nedostatečná infrastruktura pro rozvoj bydlení

b) Strategická vize

Strategická vize představuje dlouhodobý obraz o rozvoji a budoucnosti obce, o tom, jak se bude měnit a zlepšovat, soubor představ a priorit obce.

Vizí obce je využití potenciálu kvalitního životního prostředí k navýšení počtu obyvatel tak, aby byla odpovídajícím způsobem využívána kapacita infrastruktury. Využití potenciálu spravovaného území s ohledem na možnosti zakotvené v územním plánu. V nepolední řadě rozvinout a zdůraznit výhody poskytované zdejším prostředím pro život – kvalitní životní prostředí (úpatí Krušných hor, lesy v okolí), kvalitní infrastruktura (školka, škola, lékař, obchod, další služby, komunikace), nabídka volnočasových aktivit na moderních sportovištích i ve volné přírodě, dobrá dostupnost obce (poloha u mezinárodní silnice).

c) Strategické cíle

K plnění strategické vize si obec určila několik dlouhodobých strategických cílů:

1. Umožnit výstavbu rodinných domů na plochách k tomu dle územního plánu určených
2. Zabezpečit potřebnou infrastrukturu pro stávající i nové obyvatele

d) Opatření a aktivity

- 1) Řešení nakládání s odpadními vodami

Byla provedena rekonstrukce a zkapacitnění čistírny odpadních vod v Černýši pro část obce Lužný.

Aktuálně je řešen způsob rekonstrukce a zkapacitnění čistírny odpadních vod Perštejn, protože to vyžaduje její technický stav.

Současně s tím se pracuje na zmapování stavu kanalizační sítě, po kterém budou následovat opatření, která omezí pronikání balastních vod do sítě. Tím se zajistí kvalitnější čištění odpadních vod na čistírnách.

Hledá se optimální způsob čištění odpadních vod v řídce osídlených částech obce, kde se výstavba kanalizace a ČOV nevyplatí.

- 2) Vybudování sběrného dvora v místech dnešního překladiště

Byl vybudován sběrný dvůr v původně uvažovaném místě, který celoročně zajišťuje služby pro obyvatele obce. Probíhá sběr zkušeností z provozu a s ohledem na tyto bude zpracován návrh na rozšíření či doplnění sběrného dvora nebo jeho vybavení tak, aby odpovídal konkrétním potřebám obyvatel obce Perštejn.

- 3) Komunikace v obci – cesty a chodníky

Komunikace postupně zastarávají a v některých částech už jsou na hranici s jízdností. Z vlastních prostředků není v silách obce tento stav zvrátit. Především jde o hlavní přístupové komunikace do části obce Černýš a Ondřejov a následně pak ulice Karlovarská, Zahradní, Hlavní, Husova, Školní a Nová. V mnoha případech je třeba kromě opravy komunikace také vybudovat chodník, aby byla zajištěna bezpečnost chodců a případně udělat rozšíření s vybudováním parkovacích míst.

- 4) Mateřská škola a školní jídelna

V obci roste počet obyvatel. Dokončuje se rekonstrukce školní jídelny, která byla v havarijním stavu a bylo třeba ji provést i přesto, že se nepodařilo ji podpořit dotačními prostředky. To výrazně zatížilo rozpočet a omezilo možnosti dalších potřebných kroků v této oblasti. V návaznosti na školní jídelnu je třeba řešit vybavení a uspořádání školní kuchyně, které je již značně zastaralé. Je tedy třeba ve

spolupráci s odbornou firmou navrhnout možné úpravy, zpracovat projekt a vyhledat možné způsoby financování včetně možné dotační podpory. Prostory školky přestávají kapacitně stačit a je uvažováno s rozšířením přístavbou nad novou školní jídelnou.

5) Základní škola, školní družina a tělocvična

V tuto chvíli hlavní budova školy nemá dostatek prostor pro umístění všech devíti tříd. Proto tři třídy a také školní družina fungují ve vedlejší budově, která je zastaralá, nevyhovuje velikostí, odhlučením ani energetickou náročností vytápění.

Jako tělocvična jsou využívány prostory bývalé výrobní haly, která má malé rozměry, takže v ní není možné vyměřit hřiště na žádný sport. Budova je zastaralá, také velmi energeticky náročná a nachází se v jiné části obce, což komplikuje plánování výuky a také přemísťování dětí po hodině v zimě je nevyhovující.

Obec má připravený projekt na rozšíření školy o nové učebny, které pojmu jak kapacitu stávajícího nevhodného přístavku, tak umožní vybudování odborných učeben. V záměru je také výstavba multifunkční sportovní haly, která bude sloužit jak škole, tak dalším sportovním, společenským a kulturním organizacím v obci i v okolí.

6) Sportovní možnosti v obci

Aktuálně jsou v obci sportovní možnosti soustředěny do prostor areálů fotbalového a volejbalového a také místního koupaliště. Areály jsou udržovány v souladu s potřebami sportovců a zájmu o jednotlivé sportovní aktivity.

V rámci rozšíření nabídky sportovního využití nejen pro děti a mládež je záměrem rozšířit možnosti ve fotbalovém areálu, kde je dostatek ploch určených v rámci územního plánu jako sportoviště. S ohledem na rozvoj moderních sportovních aktivit budou připraveny projekty a areál doplněn prvky jako je workoutové hřiště, skatepark, pump track, běžecká dráha a další s ohledem na potřeby obyvatel všech věkových kategorií, sportovních klubů a základní školy.

E. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: ráz krajiny za léta 2011 - 2014	17
Tabulka 2: demografické složení obyvatelstva obce Perštejn v letech 2011-2014.....	20
Tabulka 3: složení obyvatel v obci Perštejn v roce 2015	20
Tabulka 4: obyvatelstvo obce Perštejn 2015.....	20
Tabulka 5: míra registrované nezaměstnanosti – dosažitelní v obci Perštejn v roce 2015.....	21
Tabulka 6: rozložení uchazečů o práci v roce 2015	21
Tabulka 7: hospodářská činnost v Perštejně 2015	21